

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΕΡΟΙΑΣ
ARCHAEOLOGICAL
MUSEUM OF VEROIA

ΗΜΑΘΙΑ / IMATHIA

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΕΡΟΙΑΣ
ARCHAEOLOGICAL
MUSEUM OF VEROIA

ΗΜΑΘΙΑ / IMATHIA

ΚΕΙΜΕΝΑ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΡΑΙΚΟΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΝΩΣ - OFFICE COM.
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Ε.

TEXT: IOANNIS GRAIKOS
TRANSLATION: D. BROWN KAZAZIS
GENERAL SUPERVISION: PUBLICATIONS DEPARTMENT
DESIGN & LAYOUT: ZARIFOPOULOS MINOS - OFFICE COM.
PRINT: BIBLIOSYNERGATIKI S.A.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ INFORMATION

T: 23310 24972

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - HELLENIC REPUBLIC

Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
Ministry of Culture & Tourism

2011 © ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
2011 © ARCHAEOLOGICAL RECEIPTS FUND
www.tap.gr

Χρηματοδότηση έκδοσης: ΟΠΑΠ Α.Ε.
Edition sponsored by ΟΠΑΠ S.A.

092 ΑΠΥ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΕΡΟΙΑΣ
ARCHAEOLOGICAL MUSEUM OF VEROIA

Στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Βέροιας, κτήριο των αρχών της δεκαετίας του 1960, φυλάσσονται και εκτίθενται αρχαιότητες που προέρχονται από όλο το νομό Ημαθίας, εκτός της περιοχής των αρχαίων Αιγών (Βεργίνα).

Στην είσοδο του μουσείου εξωτερικά δεσπόζει η εμβληματική μορφή της Μέδουσας, μαρμάρινο έργο κολοσσικών διαστάσεων που χρονολογείται στα ελληνιστικά χρόνια και προέρχεται από την περιοχή του βόρειου τείχους της πόλης.

Μετά τις εργασίες ανακαίνισης και επανέκθεσης τμήματος των συλλογών του (2008), το εκθεσιακό πρόγραμμα του Αρχαιολογικού Μουσείου της Βέροιας διαμορφώνεται σε δύο κύριες ενότητες: στον ισόγειο χώρο, που αποτελεί κυρίως το μουσείο της αρχαίας πόλης της Βέροιας, και στον όροφο-πατάρι, όπου εκτίθενται αρχαιότητες από ανασκαμμένες θέσεις του νομού Ημαθίας βορείως και δυτικώς του Αλιάκμονα.

The Archaeological Museum of Veroia, built in the early 1960s, houses and displays antiquities from the entire prefecture of Imathia excluding the area of ancient Aigai (Vergina).

Overlooking the exterior of the entrance to the Museum is the emblematic figure of Medusa, a colossal marble work dating to the Hellenistic period from the area of the city's northern wall.

Following remodelling and re-exhibition of a part of its collections (2008), the exhibition program of the Archaeological Museum of Veroia was arranged in two main sections: the ground floor, which serves primarily as a museum of the ancient city of Veroia, and the upper floor-mezzanine, where antiquities from excavated sites in the prefecture of Imathia north and west of the River Haliacmon are displayed.

www.visitgreece.gr

Στην πρώτη αίθουσα **(Α)**, όπου εισέρχεται ο επισκέπτης, εκτίθεται η μαρμάρινη προτομή του ποτάμιου θεού Ολγάνου, έργο εγχώριου εργαστηρίου των ρωμαϊκών χρόνων που προέρχεται από την περιοχή του αρχαιολογικού χώρου της Μιέζας. Στην ίδια αίθουσα **(Α)** και με τη βοήθεια σύγχρονων εποπτικών μέσων ο επισκέπτης πληροφορείται για την τοπογραφία και την ιστορία της πόλης, καθώς επίσης και για τα κυριότερα μνημεία (ρωμαϊκές οδοί, τείχη) τα οποία είναι ορατά στο σύγχρονο πολεοδομικό ιστό και μπορεί να επισκεφθεί.

Η αίθουσα των αρχαίων νεκροταφείων της Βέροιας **(Β)** είναι διαμορφωμένη σύμφωνα με τον πιο διαδεδομένο και χαρακτηριστικό αρχιτεκτονικό τύπο μνημειακού τάφου στα ελληνιστικά χρόνια, το λαξευτό θαλαμωτό. Τα αρχαία αντικείμενα που προέρχονται από τα τρία κύρια νεκροταφεία της αρχαίας Βέροιας παρατίθενται κατά χρονολογική ακολουθία από τα αρχαϊκά έως τα ελληνιστικά χρόνια. Στα υλικά κατάλοιπα των τάφων συγκαταλέγονται κυρίως πήλινα αγγεία, ειδώλια, οπλισμός και κοσμήματα.

Από τις δύο συνεχόμενες αίθουσες των γλυπτών η πρώτη **(Γ)** είναι αφιερωμένη στο δημόσιο βίο της αρχαίας Βέροιας, με ιδιαίτερη έμφαση στις λατρείες και στους θεσμούς. Τμήματα αγαλμάτων και αναθηματικές επιγραφές προέρχονται από τα κυριότερα δημόσια ιερά της αρχαίας πόλης. Οι σημαντικότερες θεότητες που λατρεύονταν στην αρχαία Βέροια ήταν ο Ηρακλής Κυναγίδας (προστάτης των κυνηγών), ο Ασκληπιός και η Υγεία, ο Διόνυσος, η Αφροδίτη, η Αθηνά, ο Απόλλων, η Άρτεμις, η Ίσις και βεβαίως ο Ζεύς.

Από το ιερό της Μητρός των Θεών Αυτόχθονος στη Λευκόπετρα Βερμίου προέρχεται ο μαρμάρινος αρράβδωτος κίονας πάνω στον οποίο έχουν χαραχθεί πράξεις χειραφέτησης δούλων.

Ένα από τα σημαντικότερα επιγραφικά κείμενα και ένα από τα κεντρικά εκθέματα του Αρχαιολογικού Μουσείου Βέροιας είναι η μαρμάρινη στήλη ελληνιστικών χρόνων πάνω στην οποία σώζεται ο «Γυμνασιαρχικός Νόμος» της Βέροιας. Πρόκειται για ψήφισμα που προβλέπει τη θέσπιση των κανόνων λειτουργίας του αρχαίου γυμνασίου της πόλης.

Στη δεύτερη αίθουσα των γλυπτών **(Δ)** εκτίθενται αντιπροσωπευτικά δείγματα επιτύμβιων στηλών, που χρονολογούνται από τον 4ο αι. π.Χ. έως και τα ρωμαϊκά χρόνια, τυπικά παραδείγματα της παραγωγής των εγχώριων εργαστηρίων.

Στο δεύτερο όροφο-πατάρι **(Ε)** εκτίθενται κατά χρονολογική ακολουθία ευρήματα από παλαιές και νεότερες ανασκαφές στην ευρύτερη περιοχή της Ημαθίας.

Ο προϊστορικός οικισμός της Αρχαιότερης Νεολιθικής Περιόδου (7η χιλιετία π.Χ.) στη Νέα Νικομήδεια ερευνήθηκε τη δεκαετία του 1960 από την Αγγλική Αρχαιολογική Σχολή και αποτελεί την παλαιότερη αρχαιολογική θέση που έχει ερευνηθεί στην περιοχή. Πήλινα αγγεία και ειδώλια γυναικείων μορφών, λίθινα και οστέινα εργαλεία, κοσμήματα και πήλινες σφραγίδες αποτελούν τα υλικά κατάλοιπα της δραστηριότητας μιας μόνιμα εγκατεστημένης κοινότητας κατά την αρχή του παραγωγικού σταδίου.

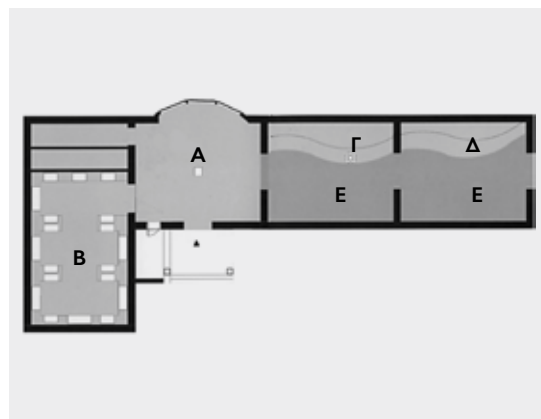
Στις βιτρίνες που ακολουθούν εκτίθενται χαρακτηριστικά ευρήματα από τους προϊστορικούς οικισμούς στον Πολυπλάτανο (Νεότερη Νεολιθική ΙΙ) και το Αγγελοχώρι (Υστερη Εποχή του Χαλκού).

Τυπικό δείγμα της μνημειακής οργάνωσης των νεκροταφείων της Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου στο όρος Βέρμιον αποτελούν τα ευρήματα από τη θέση Τζαμάλα, που ερευνήθηκε κατά την κατασκευή του σύγχρονου οδικού άξονα της Εγνατίας Οδού.

Από μια ορεινή κώμη κοντά στο χωριό Λευκόπετρα Βερμίου προέρχονται ευρήματα των ελληνιστικών χρόνων και αφορούν κυρίως σε αγγεία, εργαλεία, πήλινες μορφές θεών και πήλινα αναθήματα.

Η πόλη της Αλώρου (κοντά στο σημερινό χωριό Κυψέλη) αποτελεί μείζονα αρχαιολογικό χώρο σε άμεση εγγύτητα με το Θερμαϊκό Κόλπο και την περιοχή της Πιερίας.

Τέλος, η πόλη της αρχαίας Μιέζας (στις παρυφές της σημερινής πόλης της Νάουσας) αντιπροσωπεύεται από ταφικά κυρίως ευρήματα των αρχαϊκών, κλασικών και ελληνιστικών χρόνων. Εποπτικό υλικό από τους μνημειακούς μακεδονικούς τάφους της Κρίσεως, των Ανθεμίων, Λύσωνος και Καλλικλέους, καθώς επίσης από δημόσια κτήρια (θέατρο, αγορά) και τη Σχολή Αριστοτέλους ολοκληρώνουν την εικόνα μιας σημαντικής μακεδονικής πόλης.

On display in the first gallery **(A)** entered by visitors is a marble bust of the river god Olganos, a work by a local workshop of the Roman period from the archaeological site of Mieza. In the same gallery **(A)**, modern visual aids acquaint visitors with the city's topography and history, as well as with the most important monuments (Roman roads, walls) in the city's modern urban fabric that are today visible and open to the public.

The gallery of the ancient cemeteries of Veroia **(B)** is configured in accordance with the most widespread and characteristic architectural type of Hellenistic monumental tomb, the rock-cut chamber tomb. The ancient objects from Veroia's three main cemeteries are displayed in chronological sequence from the Archaic to the Hellenistic period. The material remains from the tombs include chiefly pottery, figurines, weapons, and jewelry.

Of the two consecutive sculpture galleries, the first **(C/Γ)** is devoted to public life in ancient Veroia, with particular emphasis on cults and institutions. Parts of statues and votive inscriptions come from the ancient city's major public sanctuaries. The most important deities worshipped in ancient Veroia were Heracles Kynagidas (patron of hunters), Asclepius and Hygieia, Dionysus, Aphrodite, Athena, Apollo, Artemis, Isis, and of course, Zeus.

The unfluted marble column on which manumission acts for slaves were carved comes from the sanctuary of the Autochthonous Mother of the Gods at Lefkopetra, Bermion.

One of the most important inscriptions, which is also one of the main exhibits in the Archaeological Museum of Veroia, is the Hellenistic marble stele on which the city's "Gymnasiarchal Law" is preserved. This was a decree that foresaw the establishment of rules of operation for the city's ancient gymnasium.

The second sculpture gallery **(D/Δ)** displays representative examples of funerary stelai dating from the 4th c. B.C. down to the Roman period, all typical of the production of local workshops.

The upper floor-mezzanine **(E)** displays finds from both older and more recent excavations in the greater Imathia area, arrayed in chronological sequence.

The Early Neolithic (7th millennium B.C.) settlement at Nea Nikomedeia, the earliest archaeological site investigated in the region, was excavated in the 1960s by the British School of Archaeology. Clay vases and female figurines, stone and bone tools, jewelry, and clay seals form the material remains from the activities of a permanently-settled community at the outset of the production stage.

The following display cases exhibit characteristic finds from the prehistoric settlements at Polyplatanos (Late Neolithic II) and Angelochori (Late Bronze Age).

The finds from the site of Tzamala, investigated during the construction of the modern Egnatia Odos highway, are typical of the monumental organization of Early Iron Age cemeteries throughout the Bermion mountains.

Hellenistic finds, including chiefly vases, tools, terracotta figurines of divinities and clay votives, come from a large mountain village near Lefkopetra, Mt. Bermion.

The city of Aloros (near the modern village of Kypseli) is a major archaeological site in the immediate vicinity of the Thermaic Gulf and Pieria region.

Finally, the city of ancient Mieza (at the foot of modern Naousa) is represented primarily by Archaic, Classical, and Hellenistic finds from tombs. Visual material from the monumental Macedonian Tomb of the Judgement, the Tomb of the Palmettes, and the Tomb of Lyson and Kallikles, as well as from public buildings (theater, agora) and the School of Aristotle complete the picture of this important Macedonian city.

